

PŘÍLOHA Č. 8: PŘEHLED TYPŮ VÝVOJE LESA

Převzato z interní metodiky „Rámcové směrnice hospodaření LHP 2015 – 2024“

Správa Krkonošského národního parku Verz 1.3. 2014

Rámcové směrnice hospodaření v KRNPu jsou vytvořeny odchylně od běžného způsobu. Mají poskytovat základní rámcové informace o zásadách managementu v jednotlivých typech porostu. Typy managementu odpovídají Plánu péče o Krkonošský národní park a ochranné pásmo v letech 2023 – 2038.

Základní jednotkou hospodaření jsou tzv. typy vývoje lesa (TVL)

TVL- Typ vývoje lesa

Typy vývoje lesa jsou souborem stanovišť s podobnou potenciální přirozenou vegetací a s velmi podobným vývojovým cyklem přírodního lesa závěrečného typu. Konstruuje se pomocí agregace příbuzných typologických jednotek, a to zpravidla souborů lesních typů (SLT), případně stanovištních typů lesa v polské části (Typ siedliskowy lasu –TSL).

Typ vývoje lesa je jednotka trvalá; je základní jednotkou provozní inventarizace lesů a rámcem lesnického plánování v lesích zvláště chráněných území, případně i v dalších kategoriích přírodě blízkých a bohatě strukturovaných lesů.

Pro TVL se zpracovávají rámcové směrnice managementu (péče či hospodaření) a jsou výchozí jednotkou pro stanovení těžebních možností v rámci lesního hospodářského celku.

V rámci rozdělení lesa TVL slouží pro vylíšení porostů.

Typy vývoje lesa, jejichž hranice kopírují vnější hranice agregátů typologických jednotek, lze mnohdy v lese jen obtížně identifikovat. Proto se při zpracování lesního hospodářského plánu (LHP) touto metodou vytvářejí nové jednotky rozdělení lesa, kdy se hranice porostů kladou na zřetelné linie přimykající se co nejlépe k hranicím TVL, přičemž dochází k arondacím.

TVL jsou ve své podstatě jen určitým druhem podsouborů CHS s podobným členěním podle SLT.

Minimální podíl MZD je uveden podle přílohy č. 2 vyhlášky č. 298/2018 Sb. Douglaska tisolistá není na území KRNP a jeho ochranného pásma přípustná; modřín je přípustný pouze z přirozené obnovy.

Tabelární přehled uvádí cílové hospodářské soubory členěné dle SLT a specifických LT a jim odpovídající jednotky typu vývoje lesa, které se nacházejí v PLO 24.

CHS 51 EXPONOVANÁ STANOVIŠTĚ VYŠŠÍCH POLOH

PCHS	Kód TVL		Název TVL	Kód varianty TVL	Název varianty TVL	SLT a jejich části (specifické LT)	Plocha [ha]		Název	Minimální podíl MZD [%]	
							ČR	PLO			
51d	501	f	Exponované živné JD-BK	5016	Klenové bučiny	5A (kromě 5A9)	8 729	25	OBOHACENÁ KAMENITÁ KLENOVÁ BUČINA (kromě specifického – vápencového typu)	40	BK, DB ¹⁾ , DBZ ¹⁾ , JD, JLH, JR, JS, JV, KL, LP, LPV, MD, OS, TR, TS

¹⁾ - pěstování doporučeno pouze v 5. LVS

CHS 01 MIMOŘÁDNĚ NEPŘÍZNIVÁ STANOVIŠTĚ

PCHS	Kód TVL		Název TVL	Kód varianty TVL	Název varianty TVL	SLT a jejich části (specifické LT)	Plocha [ha]		Název	Minimální podíl MZD [%]	
							ČR	PLO			
01r	11	a	Extrémní stanoviště	110	Sušové javořiny	5J	2 977	6	OBOHACENÁ SKELETOVÁ JILMOJASANOVÁ JAVOŘINA	80	BK, JD, JLH, JS, JV, KL, LP, LPV, OS, TS

LEGENDA KE KÓDU POROSTNÍ SKUPINY NA LESNICKÉ OBRYSOVÉ MAPĚ

1. TYP VÝVOJE LESA (MALÉ PÍSMENO – KÓD TVL)

Přehled a členění typů vývoje lesa jsou uvedeny v tabulce:

Sloupec č. 1: Numerické označení typu vývoje lesa

Sloupec č. 2: Kód označení typu vývoje lesa, používaný v mapě pro označení porostu

Sloupec č. 3: Slovní označení typu vývoje lesa

Sloupec č. 4: Numerické označení varianty typu vývoje lesa

Sloupec č. 5: Varianta typu vývoje lesa slouží k lepší diferenciaci druhové skladby při stanovení zastoupení ekologicko – stabilizačních dřevin a pro stanovení typu porostu. Umožňuje přihlídnout k mozaikovitě struktuře stanovišť v rámci jednoho typu vývoje lesa

Sloupec č. 6: Soubory lesních typů, zastoupené v jednotlivých typech vývoje lesa

Sloupec č. 8: Přirozená druhová skladba v lesních typech. Jedná se o průměrné stanovení druhové skladby v potenciální přirozené vegetaci. Tučně je vyznačena druhová skladba, použitá jako charakteristická pro daný typ vývoje lesa.

Sloupec č. 9: Dřeviny. Jedná se o tzv. hlavní dřeviny, jejichž přítomnost a procento zastoupení je základní charakteristikou pro hodnocení typu porostu. Na jejich přítomnosti je závislá jak stabilizační, tak produkční charakteristika porostu.

TVL	kód	Název TVL	Var.	Varianta TVL	Soubory lesních typů	Přirozená druhová skladba LT	Dřeviny
1	2	3	4	5	6	8	9
011	a	extrémní stanoviště	0116	Extrémní jedlové a smrkové bučiny	5Y skeletová jedl. bučina 4Y skeletová bučina (4Y skeletová bučina) (4Z zakrslá bučina) (0Z zakrslý reliktní bor)	BK 7, JD 2, BR 1, BO, SM, TS BK 6, DB 2, JD 1, BR 1, BO, TS BK 7, JD 2, BR 1, BO, LP, TS BK 7, DBZ 2, (BR, SM, BO) 1 BK 6, DBZ 2, (BR, BO) 2 BO 7, 5, BK 1, 5, BR 1, DBZ	BK, JD
			0111	Extrémní bukové smrčiny	7Y skeletová buk. smrčina 7Z zakrslá buková smrčina 6Y skeletovásmrk. bučina 6Z zakrslá smrková bučina	SM 6, BK 2, JD 1, JR 0, 5, BR 0, 5 SM 7, BK 2, JD 0, 5, JR 0, 5, BR BK 4, SM 4, JD 1, BR 1, JR SM 4, BK 4, JD 1, BR 1, JR SM 7, BK 2, JD 0, 5, JR 0, 5, BR	BK, SM
			0110	Suťové javořiny	5J suťová jl-js javořina 3J suťová lipová javořina 6J suťová sm-jl javořina	BK 4, JD 3, KL 2, JL 1, JS, LP, SM, TS BK 4, DB 1, JV/KL 3, LP 2, JL, JD, HB, JS BK 3, KL 3, SM 3, JD 1, JL BK 4; JD 2; KL 3; JS, JL 1; SM, LP, TS	BK, KL, (JD)
031	b	kleč	0311	Klečové smrčiny	9K klečová smrčina	SM 7, KOS 3, JR, BRP	SM, KOS
			0314	Kosodřevina	9Z kleč 9Y skeletovitá tundra	KOS, SM	KOS, SM
032	c	vrchoviště	0324	Vrchoviště s klečí	9R vrchovištní kleč	KOS 9, SM 1	KOS, SM
033	d	vysokohorské SM	0331	Jeřábové a skeletové smrčiny	8Z jeřábová smrčina 8Y skeletová smrčina	SM 10, JR SM 10, JR, BRP SM 10, JR	SM, JR
287	e	olšiny a jaseniny	2877	Jasanové olšiny	3L jasanová olšina 3U vlhká javorová jasenina 5Uvlhká jasanová javořina 5L montánní js olšina (1T březová olšina)	OL 7, JS 3, SM, OÚP, OS JS 4, BK 2, JV 2, JD 1, JL 1, OL, DB BK 4, JD 2, JS 2, KL 2, JL, SM, LP OL 6, OÚP 1, JS 1, SM 2, OS OL 6, OÚP 1, JS 2, SM 1, KL, OS OL 7, BR 2, SM 1, DB, OS	OL, JS, (KL)
			2870	Luh olše šedé	6L luh olše šedé	OÚP 8, SM 2, KL, JD, JS, OS	OÚP, SM
501	f	exponované živné JD-BK	5016	Klenové bučiny	4A lipová bučina 3A lipodubová bučina 5A klenová bučina 5V vlhká jedlová bučina 4Be bohatá bučina svahová 5Be bohatá jd bučina svahová	BK 6, JV/ KL 1, LP 1, JD 1, JL, DB, TS BK 5, LP 2, JV 1, DB 1, JD 1, JS, JL BK 5, JD 3, KL 2, JL, JS, LP, SM, TS BK 4, JD 4, SM 1, KL 1, JS BK 8 (10), JD 2 (+), DB, KL, LP BK 6, JD 4, KL, SM, JL BK 6; JD 3; KL, JL, LP, JS 1; SM, DB, JV, TS	BK, JD, (KL)
			5012	Kamenité a svahové svěží jd bučiny	4F svěží kamenitá bučina 5F svěží kamenitá jedl. bučina 4Se svěží bučina svahová 5Se svěží jd bučina svahová	BK 7, JD 2, LP 1, KL, JV, TS BK 6, JD 4, KL, SM, JL, TS, LP BK 8 (10), JD 2 (+), DB, LP, KL BK 5, JD 5, KL BK 6, JD 4, KL, SM, TS, LP	BK,JD

TVL	kód	Název TVL	Var.	Varianta TVL	Soubory lesních typů	Přirozená druhová skladba LT	Dřeviny
502	g	exponované kyselé JD-BK	5026	Kamenité a svahové kyselé jd bučiny	5N kamenitá kys.jd bučina 4Ke kyselá bučina svahová 5Ke kyselá jedl. bučina svahová (4N kamenitá kyselá bučina)	BK 5, JD 4, SM 1, KL, BR, BO BK 7, JD 2, DB 1 BK 6, JD 3, SM 1, KL BK 7, JD 2, SM 1, KL, BR BK 7, JD 2, (DB, SM) 1, BR, KL	BK,JD
521	h	kyselé JD-BK	5216	Kyselé a chudé jedlové bučiny	4K kyselá bučina 5I uléhavá kyselá jedl. bučina 5K kyselá jedlová bučina 5M chudá jedlová bučina (4M chudá bučina)	BK 7, JD 2, DB 1 BK 5, JD 4, SM 1 BK 6, JD 3, SM 1 BK 7, JD 1, SM 1, BR 1, (BO náhorní ekot.?) BK 7, JD 2, SM 1, BR, (BO náhorní ekot.?) BK 6, DBZ 2, JD 1, (BO, BR) 1, JR	BK,JD
522	k	kyselé SM-BK	5226	Kyselé a chudé smrkové bučiny	6K kyselá smrková bučina 6M chudá smrk. bučina	SM 5, BK 4, JD 1, JR SM 5, BK 4, JD 1, BR, JR SM 5, BK 4, JD 1, JR, BR	BK,SM
			5221	Kyselé a chudé bukové smrčiny	7K kyselá buková smrčina 7M chudá buková smrčina	SM 7, BK 2, JD 1, JR SM 7, BK 2, JD 0,5, JR 0,5, BRP SM 7; BK 2,5; JD 0,5; JR; BRP	BK,SM
541	j	j živné JD-BK	5416	Bohaté jedlové bučiny	4D obohacená bučina 5D obohacená jd-bučina 4B bohatá bučina 5B bohatá jedlová bučina 5H hlinitá jedlová bučina 4W vápencová bučina 5W vápencová jd bučina	BK 6, JV a KL 1, LP 2, JD 1, JL, JS, TS BK 6, JD 3, KL 1, JS, JL, LP, TS, SM BK 8 (10), JD 2 (+), DB, LP BK 6, JD 4, KL, SM, JL BK 6, JD 4, SM, JL, LP BK 9, JD 1, DB, LP BK 7, JD 3, KL BK 6; JD 3.5; KL, JL, LP 0.5; SM, JS, DB, JV, TS	BK,JD, (KL)
			5412	Svěží jedlové bučiny	4S svěží bučina 5S svěží jedlová bučina 3C vysychavá dubová bučina 4C vysychavá bučina 5C vysychavá jedlová bučina	BK 8 (10), JD 2 (+) BK 5, JD 5, KL, SM BK 5, DB 5, LP, HB, BO BK 7, JD 1, DB 2, LP BK 6, JD 4, KL, LP BK 6, JD 4, KL	BK,JD

TVL	kód	Název TVL	Var.	Varianta TVL	Soubory lesních typů	Přirozená druhová skladba LT	Dřeviny
542	s	živné SM-BK	5426	Bohaté smrkové bučiny	6B bohatá smrková bučina 6D obohacená sm-bučina	BK 6, JD 2, SM 2, KL, JL BK 5, JD 3, SM 2, KL, JL, TS BK 5; JD 3, SM 2, KL, TS	BK,SM, (JD)
			5421	Svěží smrkové bučiny	6S svěží smrková bučina 7S svěží buková smrčina	BK 4, JD 3, SM 3, KL SM 7, BK 2, JD 1, KL SM 6, BK 3, JD 1, KL	BK,SM
701	l	exponované kyselé SM-BK	7016	Kamenité a svahové kyselé sm bučiny	6N kamenitá kys. sm.buč. 6Ke kyselá sm bučina svahová 6Me chudá sm bučina svahová	SM 6, BK 3, JD 1, KL, JR SM 5, BK 4, JD 1, JR SM 5, BK 4, JD 1, BR, JR SM 5; BK 4, JD 1, JR, BR, KL	BK,SM
			7011	Kamenité a svahové kyselé bk smrčiny	7N kamenitá kyselá bk smrčina 7Ke kyselá bk smrčina svahová 7Me chudá bk smrčina svahová	SM7, BK 2, JD 1, KL, JR, BRP SM 7, BK 2, JD 1, JR, BRP SM 7, BK 2, JD 0,5, JR 0,5, BRP SM 7; BK 2; JD 0,5; JR, BRP 0,5; KL	SM,BK
702	m	exponované svěží SM-BK	7026	Kamenité a svahové svěží sm bučiny	6Fsvěží kamenitá sm. bučina 7F svěží kamenitá bk smrčina 6Se svěží sm. bučina svahová 6A klenosmrková bučina 6V vlhká smrková bučina 7V vlhká buková smrčina	BK 5, SM 3, JD 2, KL, TS SM 7, BK 2, JD 1, KL BK 5, SM 3, JD 2, KL, TS BK 6, JD 2, SM 1, KL1, JL, TS BK 4, SM 3, JD 3, KL 1, JS SM 7, BK 1, JD 1, KL 1 SM 5, BK 4, KL 0,5, JD 0,5	BK,SM, (KL)
721	n	kyselé SM	7211	Kyselé, kamenité a chudé smrčiny	8K kyselá smrčina 8Ke kyselá smrčina svahová 8N kamen. kyselá smrčina 8M chudá smrčina	SM 10, JR, BK, JD, KL SM 10, JR, BK, JD, KL SM 10, JR, BK, KL, BRP SM 9, JR 1, BRP SM 10, JR, BK, KL, JD, BRP	SM,JR
741	o	svěží SM	7416	Horské smrčiny s klenem	8A klenová smrčina 8F svěží kamenitá smrčina 8S svěží smrčina 8V vlhká klen. smrčina	SM 9, KL 1, BK, JD SM 10, KL, BK, JD, JR SM 10, KL, BK, JD, JR SM 9, KL 1, BK, JD SM 9,5, KL 0,5, BK, JD, JR	SM,KL
761	p	zamokřené JD-SM	7612	Oglejené a podmáčené Jedlové smrčiny	6G podmáčená sm. jedlina 5G podmáčená jedlina 6P kyselá smrková jedlina 5O svěží buková jedlina 7G podmáč. jedl. smrčina 7P kyselá jedlová smrčina (7T podmáčená jedlová smrčina)	SM 4,5, JD 4, BK 0,5, OL 1 JD 6, OL 2, SM 2, BK, OS SM 4, JD 5, BK 1, BR, OS, JR JD 6, BK 3, SM 0,5, DB 0,5, OS SM 7, JD 2, OÚP 1, BRP, JR, OS SM 8, JD 2, BRP, BK, JR SM 7, JD 2, OÚP 1, BRP, OL, JR, BK SM 8, JD 1, BRP 1, BK, JR, OÚP	SM,JD, (OÚP)

TVL	kód	Název TVL	Var.	Varianta TVL	Soubory lesních typů	Přirozená druhová skladba LT	Dřeviny
781	r	zamokřené SM	7810	Rašelinné smrčiny	6R svěží rašelinná smrčina 7R kyselá rašel. smrčina	SM 10, BRP, JD, OL SM 9, BRP 1, JR SM 9, BRP 1, JD, OÚP, JR	SM, BRP
			7814	Vrchovištní smrčiny	8R vrchovištní smrčina	SM 9, BRP 0,5, KOS 0,5	SM, BRP
			7811	Oglejené a podmáčené smrčiny	8P kys. oglejená smrčina 8Q podm. chudá smrčina 8G podmáčená smrčina 8T podmáč. zakrs. smrčina	SM 9, BRP 1, JR SM 9, BRP 1 SM 9, BRP a OÚP a JR 1 SM 8, BRP 2, JR SM 9, BRP 1, JR, OÚP	SM, BRP

2. TYP POROSTU (1-5)

Typ porostu je charakterizován vztahem k dřevinné a prostorové skladbě, věkové struktuře a prostorovému uspořádání. Jeho hodnocení vyjadřuje schematicky stupeň přiblížení porostu k cílovému stavu.

Hodnocení typu porostu se provádí při popisování lesa. Provádí se v každé navrhované porostní skupině zvlášť.

Typ porostu charakterizuje soubor porostních skupin jako určitý celek s různou věkovou strukturou a s různým vzdálením od cílového stavu.

Při hodnocení je nutné dodržet požadovaný poměr zastoupení hlavních dřevin jako základní vodítko pro určení. Ty jsou uvedeny v přehledu typů vývoje lesa a v rámcových směrnících hospodaření.

Další hledisko je prostorové uspořádání porostních složek (struktura a textura), zdravotní stav a stupeň přirozenosti, hodnocení celkového kontextu s okolními porosty.

Při hodnocení typu porostu jsou v RSH uvedeny dvě cílové druhové skladby, odlišně pro management 2 a 3 a pro management 4 a 5. V cílové druhové skladbě pro management 4 a 5 je třeba hodnotit procentní naplnění požadavků zastoupení hlavních dřevin podle krajních hodnot intervalu zastoupení dřeviny.

Např. SM 2 – 8, požadavek min. 50 % zastoupení SM. Pokud je SM zastoupen více než 10 %, je to v pořádku.

Typ porostu **1: Cílový** - zastoupení hlavních dřevin min. 75 % ze zastoupení ve stanovené cílové druhové skladbě, přítomnost alespoň 1 další dřeviny z cílové druhové skladby vtroušeně.

Typ porostu **2: Přechodný** - zastoupení hlavních dřevin min. 50 % ze zastoupení ve stanovené cílové druhové skladbě.

Typ porostu **3: Vzdálený** – nejsou splněna kritéria pro typ porostu přechodný

Typ porostu **4: Nepůvodní** – porosty, tvořené geneticky nevhodnými nebo geneticky nepůvodními dřevinami, porosty fenotypové kategorie „D“.

Typ porostu **5: Patevní** – historické patevní plochy na pozemcích určených k plnění funkcí lesa

3. SEGMENT TYPU POROSTU (0-9)

Segment typu porostu označuje část porostu, která se svou prostorovou, věkovou či druhovou skladbou odlišuje od ostatních částí porostu tak, že není možné je sloučit nebo je to z hlediska formování dalšího vývoje lesa nežádoucí. Segment typu porostu bude mít po určitou dobu obdobný způsob obhospodařování. Viz tabulka:

STP	Název segmentu	Výkon	Charakteristika segmentu
0	Holina	Zalesnění	
1	Kultura až mlazina	Prořezávka	Nehroubí, do cca 20 let
2	Tyčkovina	Probírka	Výč. tl. 7 – 12 cm, cca 20 – 39 let, začínající čištění kmene u SM
3	Tyčovina	Probírka	Výč. tl. 13 – 19 cm, cca 40 – 49 let, čištění kmene obvykle nad 2 m
4	Kmenovina nastávající	Probírka	Výč. tl. 20 – 27 cm, cca 50 – 90 let
5	Kmenovina dospělá	Výběr	Výč. tl. 28 cm+, cca 90 + let
6	Vícevrstevný porost (v horní vrstvě kmenovina nastávající)	Probírka	Dvě a více stromových vrstev, (pokud je v porostní skupině přítomna i horní stromová vrstva, tak ta musí být v růstové fázi nastávající kmenoviny)
7	Vícevrstevný porost (v horní vrstvě kmenovina dospělá)	Výběr	Dvě a více stromových vrstev (v porostní skupině musí být přítomna horní stromová vrstva v růstové fázi dospělé kmenoviny)
8	Zakrslé a vysokohorské smrčiny	Výběr	Minimálně horní stromová vrstva nebo více vrstev. Rozvolněný zápoj. Přejít mezi kosodřevinou a níže položenými lesy.
9	Porosty kosodřeviny	Prořezávka	Jedna nebo více stromových vrstev, pro vylíšení výsadby kosodřeviny.
Index x	Porost ponechaný samovolnému vývoji	Bez zásahu	Bezzásahové porosty. zásah fin „NE“. St. Přirozenosti jiný než A, B
Index y	Původní porosty	Bez zásahu	Lesy původní, lesy přírodní, bezzásahové lesní porosty mimo I. zónu. st. přirozenosti A, B